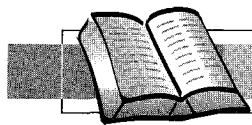

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

De parel van grote waarde

“Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een koopman, die schone parelen zoekt; Dewelke, hebbende een parel van grote waarde gevonden, ging heen en verkocht al wat hij had en kocht dezelve.”

Matth. 13: 45 en 46

In deze gelijkenis stelt de Heere Jezus het Koninkrijk der hemelen voor als een koopman, die schone parelen zoekt. Het koninkrijk der genade, of der hemelen, is door God in Christus opgericht van voor de grondlegging der wereld en wordt door God bevestigd tot in eeuwigheid. Over dit Koninkrijk is Christus als Koning gezalfd. De onderdanen van dat rijk zijn al de uitverkorenen die door wedergeboorte zijn toegebracht.

En degenen nu, die in het Koninkrijk der hemelen geboren zijn, komen hier voor onder de naam van koopman. Ze zijn allemaal geestelijke handelaars. Dezulken gaan handel drijven op de hemel. Immers daar is hun burgerschap. Hun leven is met Christus verborgen in God; en daarmee is hun hart vervuld.

Toen God ze wederbaarde door Zijn Geest en Woord is er een betrekking gevallen op God in hun hart en ging de wereld met al zijn glans verbleken. Dat volk leert door genade bedenken de dingen die boven zijn. Een recht geaard koopman spaart geen moeite, ontziet geen kosten, lijdt wel ontbering en maakt soms grote reizen om zijn koopwaar te bemachtigen. Hij neemt de tijd waar en houdt goed nota van de marktdagen. Hij let nauwkeurig op de waar die verkocht wordt of het geen namaak is. Maar is het zo ook niet

met de geestelijke kooplieden? Mozes zei al de rijkdommen van Egypte vaarwel. Ruth sprak: “Valt mij niet langer tegen”. Zij stellen alles in het werk om te bemachtigen hetgeen voor hun ziel noodzakelijk is. Zij nemen de geestelijke marktdagen naarstig waar; ze laten hun plaats onder het zuivere Woord niet leeg staan. Daar, waar wet en evangelie wordt verkondigd en de rijkdom der Goddelijke genade wordt geopenbaard, zijn ze in hun element. Zij stellen nauwkeurig onderzoek in met David in Psalm 139: “Doorgrond mij, o God! En ken mijn hart.” In de tekst wordt gesproken over een zoekende koopman, één die schone parelen zoekt, en die tenslotte een Parel van grote waarde vindt. Er zijn mensen in Gods Kerk die veel parelen hebben: van bekering, ervaringen, uitredingen, aangename toestanden en tranen, maar die ene Parel van grote waarde missen. In de tekst is sprake van een zoekende koopman. Waarom zocht die man? Ten eerste omdat Gods Geest hem drong en in de tweede plaats omdat al de andere parelen, die hij had, zijn hart niet konden vervullen. Gelukkig die door de ontdekking van Gods lieve Geest met al zijn werkzaamheden, gerechtigheid en ervaring, als een verloren zondaar voor God komt te staan en aan het eind gebracht wordt van al zijn

werk. Het is pijnlijk voor onze hoogmoedige natuur, maar het is zo profijtelijk en noodzakelijk opdat er plaats gemaakt wordt voor de Parel van grote waarde. En als dan het oog ontsloten wordt voor Christus, dan roept de Kerk ervan uit: ‘Hij is blank en rood en Hij draagt de banier boven tienduizend.’ Hier weidt de ziel met een verwondrend oog.

Parelen zijn kostbaar, beminnelijk, schoon en voortreffelijk. Zo is het ook met Christus. Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk. Die deze Parel mag bezitten, neemt daardoor toe in aanzien. Hoe veracht op de wereld, zij zijn kostelijk in de ogen Gods. Deze koopman verkocht alles. Zijn hart is met heilbegeerte vervuld naar de Parel van grote waarde. Hij moet zijn eigendom worden. Alles verkopen: de liefde tot de wereld, pret en vermaak, lusten en genoegens, ja zichzelf. Eigen wijsheid, waardigheid, gerechtigheid, eigen wil, eer en vertrouwen. En toch, nooit heeft de koopman zulk een goede ruil gedaan, als toen hij voor die Parel van grote waarde alles mocht inwisselen. Hij gaf alles over, maar krijgt alles terug. Christus is alles in allen. Dat is een heilige handel tussen God

Inhoud	
Meditatie:	
De parel van grote waarde	1
Vroeger net als nu (3)	2
Verjaardag Koningin Beatrix . . .	4
Actualiteit van Bijbelse normen (1)	4
Commentaar:	
Heidendom verdient eerherstel .	6
Abraham Capadose (10)	7
Boekennieuws	8
Kerknieuws	9
Berichten	9
Predikbeurten	9

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: C.G. van Es
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.

Administratie en betalingen van
abbonementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abonn. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Friso Hof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@rdnet.nl

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementenprijs bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:
Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:
Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

Advertenties € 0,50,- per mm.
Familieberichten
€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur.

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

en Zijn volk. Dat geschiedt in geen
hoek. Daar zijn ze bij tegenwoordig.
En als dan de koop gesloten is en de
stukken verzegeld zijn door de
Heilige Geest, dan mogen ze wel in-
stemmen met de dichter van Ps. 85:
*Gij hebt Uw land, o Heer', die gunst
betoond*
*Dat Jacobs zaad opnieuw in vrijheid
woont.*
Heeft voor u deze Parel al waarde
gekregen, lezer(es)? Of hebt u nog
genoeg aan de wrange vruchten van
de wereld en de zonde? Weet, zonder
Christus kunt u niet voor God

bestaan. Het is nog het heden, de
welaangename tijd. God binde de
ernst op uw hart opdat er nog een
zoeken geboren wordt.
Volk des Heeren, in Christus is God
voldaan en in Hem ligt alle heil en
zaligheid. Hij is van God gegeven
tot wijsheid, rechtvaardigheid, heil-
igmaking en volkomen verlossing.
Het is een weg tegen vlees en bloed.
Dan moeten wij er tussen uit. Zalig
die het mag beoefenen: sterven eer
het sterven wordt om Gode te leven.

wijlen ds. W. Hage.

Vroeger net als nu?

Over de standen in het genadeleven

(3) Kende de Reformatie dit wel?

We vroegen ons in het vorige artikel
af waar het spreken over standen in
het genadeleven kerkhistorisch
gezien vandaan komt. We willen nu
de vraag onder ogen zien of de
Reformatie het al kende. Niemand
onder ons zal beweren dat de predi-
king van de reformatoren in elk
opzicht gelijk was aan die welke
onder ons wordt gebracht. Ik zou
willen zeggen: dat hoeft ook niet!
Laten we duidelijk maken wat we
daarmee bedoelen. Men moet de
moeite eens nemen een paar uren
door te brengen met het mooie boek
Augustinus preken voor het volk
(1948) uit de serie *Monumenta
Christiana*, vertaald door Christine
Mohrmann. Vergelijk die preken dan
eens met die van Calvijn, die
Augustinus zeer hoogachtte en vaak
citeerde. Men betreedt twee ver-
schillende werelden. Laat u dat niet
verwonderen: er liggen elf eeuwen
tussen. Er is een wereld van ver-
schil: in benadering, in uitdruk-
kingswijze, in exegese soms ook.
Toch zijn er in de kern sterke over-
eenkomsten. Vergelijk nu de preken
van Calvijn eens met die van
Comrie. Opnieuw betreedt u twee
werelden: die van een Fransman uit
de zestiende eeuw en die van een
Schotse Nederlander uit de achttien-
de eeuw. Soms voelt u weer een
wereld van verschil. Toch achtte
Comrie Calvijn zeer hoog.

Niet overvragen

Daarom zouden wij dwaas bezig zijn

als wij zouden eisen dat onze predi-
king in de 21e eeuw een kopie zou
moeten zijn wat vorm en inhoud
betreft van die van de reformatoren,
de nadere reformatoren of van de
puriteinen van eeuwen geleden. Elke
prediking draagt wat haar vorm
betreft het stempel van de tijd waar-
in zij werd gehouden. Maar ook haar
inhoud wordt mede bepaald door de
vragen, de strijdpunten, de dwalings-
gen die in die tijd de harten bezig
hielden. De prediking van Calvijn
was sterk uitleggend van aard en
polemisch naar de kant van Rome,
naar de Anabaptisten soms ook.
Hoewel Calvijn ergens opmerkt dat
de Geest niet slechts een Beginner
des geloofs is, maar dat Hij het ook
'*trapsgewijs vermeerderd*, totdat Hij
ons door het geloof brengt in het
hemelse Koninkrijk' (*Institutie*,
III,2,33), zouden wij tevergeefs bij
hem zoeken naar een kopie van de
onder ons gangbare prediking van de
standen in het genadeleven. De pre-
diking van de standen in het geeste-
lijk leven is niet los te denken van de
*sterk separerende prediking, zoals
zij in de dagen van de Nadere
Reformatie opkwam*. En die is weer
niet te verstaan zonder inzicht te
hebben in de veroppervlakkiging
van de volkskerk van de 17^e eeuw in
ons vaderland. Wie daarom vraagt of
de prediking van de standen in het
genadeleven zoals wij die thans ken-
nen, ook bij Calvijn te vinden is,
overvraagt Calvijn. Wel durven we
te zeggen dat de grondtrekken van
onze prediking – liever gezegd: hoe
wij onze prediking zouden wenssen

te zijn! – niet verschillen van die van Calvijn.

Er wordt van Calvijns prediking overigens niet zelden een verkeerd beeld getekend. Zij zou sterk voorwerpelijk zijn, sterk verbondsmatig ook, weinig bevindelijk in de zin van het woord die wij er vandaag aan hechten. Mag ik de lezer één citaat geven dat mij onlangs trof? Het gaat over de wijze waarop de Wet Gods moet worden gepredikt. Calvijn zegt: 'Het is dan nodig, dat God ons slaat met grote slagen op ons hoofd om ons te vernederen, want indien Hij ons liet gelijk wij zijn, de hoogmoed zou altijd in ons wonen (...) Wij hebben de dood verdiend... Want hoezeer wij voor de mensen nog enige schijn hebben, wij zijn arme krennen, wij zijn gestort in een afgrond zo verschrikkelijk, dat, wanneer wij eraan denken, wij verschrikt moeten worden en de haren ons te berge rijzen... Het is onmogelijk, dat wij niet bewogen worden en aangevuurd om de Naam Gods te zegenen, dat Hij ons in die diepte gezocht heeft om ons te brengen tot het Koninkrijk der hemelen... (...) God houdt ons voor verwerpelijk, wij zijn veroordeeld en verloren voor Hem; de engelen hebben ons in verachting; alle schepselen vervloeken ons en vragen om wraak tegen ons omdat wij hen bederven... er is geen druppel leven in ons, dat verdient daarvoor te worden gehouden. In het kort: wij zijn als in een graf geworpen...' (Opera L. I, p. 349 etc.; geciteerd bij I. Kievit, *Voorwerpelijke-onderwerpelijke prediking, eis der Heilige Schrift*, 1937; opgenomen in *Verbond en prediking*, blz. 182, 183). Is dit voorwerpelijk, weinig bevindelijk? Zó willen wij toch ook de doodsstaat van de mens prediken?

Theodorus à Brakel

De Nadere Reformatie kwam al even ter sprake. Hoe liggen de zaken daar? We willen er een enkele opmerking over maken. Ieder zal wel weten dat Theodorus à Brakel, de vader van Wilhelmus, zijn *De trappen des geestelijken levens* (1670) schreef. Een citaat uit dat boekje: '... zo dient tot uwen troost ook / dat een gelovig kind Gods zo haast hij wedergeboren wordt / niet terstond komt tot de hoogste trap der wedergeboorte ende genade; gelijk een kind / zo haast het geboren is /

terstond niet groot is / maar wast allengskens / alzo is 't ook met de tweede geboorte; de hemelse genaden wassen allengskens aan; gelijk de wateren die de profeet Ezechiël zag vloeien van onder de dorpel van 't Huis des Heeren (...). Alzo gaat het doorgaans met de wateren des H. Geestes in onze wedergeboorte (...). Ende dat geeft Johannes te kennen als hij spreekt van kinderen, jongelingen ende vaders, 1 Joh. 2; niet alleen van jaren ende ouderdom onder de gelovigen / maar bijzonder ten aanzien van de aanwas der genade ende wedergeboorte / gelijk dat klaar is uit die woorden zelve...' (deel I, cap. III).

Opmerkelijk is dat Theodorus à Brakel hier een ruimere interpretatie aan de woorden van de apostel Johannes geeft dan Calvijn en de kanttekenaren, die spreken van een 'indeling naar de ouderdom'. Overigens vinden wij hier duidelijke taal uit de bloeitijd van de Nadere Reformatie. Toch is het niet precies wat wij bedoelen. Immers: dat er opwas, groei, aanwas, toenemen in het geestelijke leven kan en moet zijn, wordt algemeen aangenomen. Maar dat er zaken in het genadeleven zijn waar de één vóór staat en de ander achter, vormt niet het eigenlijke onderwerp van het boek van de oude Brakel. Het mooie boek gaat meer over het leven van de heiligmaking, de oefeningen in de verborgen omgang met God en over wat hij toenemen tot de 'hoogste graad van genade' noemt.

Wilhelmus Schortinghuis

Zeventig jaar later, in 1740, gaf de predikant van het Groningse Midwolda, Wilhelmus Schortinghuis, zijn geruchtmakende boek *Het innige Christendom* uit. Het boek is bespot, beschimpt en verguisd, tot dat het in 1942 eerherstel kreeg door de publicatie van prof. M.J.A. de Vrijer, *Schortinghuis en zijn analogieën*. In een 25-tal samenspraken wilde Schortinghuis 'het bevindelijke en gestaltelijke van het ware Christendom vertonen uit het Heilige Woord, en de bevindingen der heiligen in het Woord Gods aangevend, nevens de bevindingen en gestalten der hedendaagse godzaligen, die daarmede in het wezenlijke overeenstemmen...' (geciteerd uit de voorrede 'Aan de deugd-lievende lezer'). Vier personen, namelijk Ge-

oefende, Begenadigde, Kleingelovige en Onbegenadigde geven hun gedachten weer over onderwerpen als de geesteloosheid van de meeste achttiende-eeuwse predikanten en gemeenteleden, de merktekenen van een ware christen, de tranen en verrukkingen der kinderen Gods en hun gestalten en ongestalten. Schortinghuis zegt van zijn eigen boek dat het 'in zijn aard niets bijzonders' is, omdat vele voortreffelijke godgeleerden reeds over de praktikale godgeleerdheid hebben geschreven. Maar – nu komt er iets opmerkelijks – een beschrijving van het innerlijk, geestelijk leven als hij wil geven, was hem onbekend en daarom kon het hem niet kwalijk worden genomen dat hij, 'hoewel met een kindertrede', de voetstappen der grote mannen zocht te volgen...

Het onderscheid dat Schortinghuis onder Gods kinderen maakt tussen geoeffenden, begenadigden en kleingelovigen is veelzeggend. Nog duidelijker horen wij van de standen in het genadeleven wanneer hij gaat vertellen hoe hij persoonlijk door vrije genade heeft geleerd, 'wat het is in een blinde, zorgeloze en vervreemde toestand om te dolen. Wat het is, aan zichzelf ontdekt te worden, onder gezicht van zonden, vloek en toorn; als een radeloze uit te schreeuwen: Och! wat zal ik doen om zalig te worden? Ja, wat het is als een ellendige, goddeloze, dwaze en verlorene tot de gezegende Middelaar Jezus te komen, Hem te omhelzen, Zijn liefde en gunst te smaken, in het licht Zijns aangezichts te wandelen, en mij de ganse dag te verheugen in Zijn Naam...' (voorrede). Ik zou u aan willen raden in dit verband in het bijzonder nog eens de twaalfde samenspraak uit *Het innige Christendom* erop na te slaan, waar wij kunnen lezen over de aard en natuur van de zaligmakende overtuiging. Van stap tot stap beschrijft Schortinghuis daar de weg waarin de uitverkoren zondaar tot de kennis van Christus wordt gebracht. Bij de eerste vijf stappen is van kennis van Christus nog geen sprake. Maar wanneer Kleingelovige dan vraagt of zo'n zondaar ook niet van de noodzakelijkheid, dierbaarheid en bereidwilligheid van Christus overtuigd wordt, antwoordt Geoeffende: 'Ja doch, waarde broeder! Hij wordt overtuigd door de Geest van Christus'. Dan volgt in zes stappen

de wijze waarop de zondaar wordt ingeleid in de kennis van de Middelaar.

Elsnerus

We kunnen niet zeggen dat deze dingen voor onze vaders niet leefden, of dat zij alleen leefden binnen de kringen van de conventikels. Toen Gisbertus Matthias Elsnerus in 1743, drie jaar na het verschijnen van het *Innige Christendom*, het hogleraarsambt aanvaardde van de Hogeschool van Utrecht, deed hij dat met een 'Redenvoering', die als titel droeg *Over de voortreffelykheit der volwassenen, die in het Woort der gerechtigkeit door hunne hebberlykheit geoeffende sinnen verkregen hebben, boven de swakheit der kinderen, die met de melk der grontlere gevoet worden*.

We maken tenslotte een soortgelijke opmerking als waarmee we twee weken geleden het eerste artikel in deze serie afsloten, toen het ging over Engelse baptisten en puriteinen. We willen met het in herinnering roepen van bepaalde oude schrijvers de mogelijke accentverschillen niet verdoezelen, we willen al evenmin oude schrijvers voor onze wijze van preken 'annexeren'. We willen alleen aangeven dat er overeenkomsten zijn te signaleren die aantonen dat men ook vroeger weet gehad heeft van standen in het geestelijk leven, al is het dat de zaken nog niet die uitwerking verkregen hadden waarin wij ze tegenwoordig leren. Het lijkt mij overigens wijs, te erkennen dat er onder onze 'oude schrijvers' op sommige punten verschil van inzicht is geweest. Dat is beter dan krampachtig te proberen hen steeds en in alle opzichten 'op één lijn te krijgen'. Dat verschil van inzicht betrof overigens nooit de grondstukken van de zaligheid. Mij kwam onlangs nog een opmerkelijke uitspraak onder ogen van wijlen ds. J. Fraanje. Hij merkt in een preek op: 'De apostel zegt in Romeinen 5: Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof. Dat is gerechtvaardigd niet om het geloof als een verdienste en niet op het geloof als een voorafgaande daad. Het eerste is een grove dwaling en het tweede hebben velen van onze oudvaders aangekleefd. Zij zeggen dat door het geloof Christus aannemen voor de toerekening gaat. Maar wij worden niet bevestigd om

het geloof, ook niet op de daad des geloofs doch wij worden in de orde des heils in het geloof of door het geloof bevestigd. Het geloof is een instrumentele daad. U kunt uzelf wel bevestigen of een ander kan u bevestigen, maar God moet Zijn volk

bevestigen...' (*Uit den Schat des Woords*, 3e jaargang, nr. 5, blz. 83). Een opmerkelijk geluid!

Capelle aan den IJssel,
ds. A. Moerkerken

Verjaardag Koningin Beatrix

Aanstaande zaterdag hoopt, zo de Heere wil, Hare Majesteit Koningin Beatrix haar 66e verjaardag te gedenken. Van harte willen we bij deze gelegenheid onze vorstin 's Heeren onmisbare zegen toewensen op haar levensweg. Veel is in de achter ons liggende tijd over haar heengegaan. Vreugde, maar vooral ook smaad en leed zijn haar deel geweest.

Het moet voor onze vorstin een grote blijdschap zijn geweest toen het huwelijk van haar oudste zoon werd gekroond met de geboorte van Prinses Amalia. Maar niemand zal kunnen zeggen hoe zij, voor wie een onbesproken levenswandel altijd een groot goed is geweest, onaangenaam moet zijn getroffen door de negatieve wijze waarop het koninklijk huis in het recente ver-

leden in de publiciteit is gekomen. En erger, zwaarder te dragen dan dat nog, moet door haar het gemis van haar in 2002 overleden echtgenoot, Prins Claus worden gevoeld. Waar het hoogste ambt dat ons land kent toch al een grote eenzaamheid met zich meebrengt, zal die eenzaamheid des te zwaarder zijn als zij door een weduwe moet worden gedragen.

Daarom is het onze hartelijke bede dat God onze vorstin zal willen sterken in de uitoefening van haar ambt, maar boven alles persoonlijk zal willen bekleden met het meest waardevolle kled dat ooit om de nietige schouders van een mensenkind kan worden gehangen: het kled van Christus' blanke gerechtigheid.

Ds. M.

Actualiteit van Bijbelse normen

over ambtelijk opzicht in een mediacultuur

(1)
In de vorige artikelen werd enige verkenning gegeven van de werkelijkheid waarin we leven en werd gelet op de verantwoordelijkheden die wij daarin dragen. In deze aflevering willen we ingaan op de ambtelijke zorg in deze.

Bij bezinning op het terrein van de ethiek ligt de hoofdlijn vast in Gods Woord. Daarnaast heeft ieder zich te richten. De christelijke ethiek reikt daarbij denkstof aan en werkt kaders nader uit. Heel belangrijk is ook het spreken door kerkelijke vergaderingen. De Heere heeft aan de ambtsdragers de sleutelen van het hemelrijk toebetrouwd. Ambtsdragers, en zo ook kerkelijke vergaderingen,

hebben daarvan getrouw hun werk te maken. Dit laat onverlet de persoonlijke verantwoordelijkheid van waaruit ieder heeft te handelen. Aan deze verantwoordelijkheid wordt door kerkelijk vermaan en kerkelijk handelen geprobeerd mede leiding te geven. Indien men een zondige weg gaat, komt het zelfs tot een botsing van wat men persoonlijk wil en wat de ambtsdragers volgens het mandaat van Christus oordelen. Want het ambtelijk opzicht is niet vrijblijvend. 'Zijt uw voorgangeren gehoorzaam en zijt hun onderdanig, want zij waken voor uw zielen als die rekenschap geven zullen; opdat zij dat doen mogen met vreugde en niet al zuchtende, want dat is u niet nuttig' (Hebr. 13:17).

Ambtelijk opzicht

Ambtsdragers zijn bekleed met ambtelijk gezag en dragen ambtelijke verantwoordelijkheid. Zij hebben opzicht over de gemeente, hebben te waken over de zielen. Ze hebben te vermanen waar dat nodig is; met raad en advies te dienen waar zulks aan de orde komt.

Gelegenheden daartoe zijn er in het ambtelijk gesprek. Dat mag vragend zijn, vermanend, ook opscherpend. 'Wat is in deze uw verantwoordelijkheid?' en: 'Hoe hanteert u deze?' Dit ambtelijk gesprek zal niet uit de hoogte, noch in onkunde, maar vanuit verbondenheid plaats moeten hebben. Waarbij gezamenlijk vanuit de vreze des Heeren gedacht en gesproken moet worden.

Aandacht voor de levenspraktijk, ook ten aanzien van de moderne media, is er vanuit de ambtelijke zorg in meerdere opzichten. Allereerst wel in de prediking. De verkondiging van het Woord vindt immers vandaag plaats en daarin zal dus de werkelijkheid van vandaag aan de orde komen. De zonden en de gevaren, de verantwoordelijkheden en de moeilijkheden. Er zal gepaste aandacht zijn voor het alleen staan en de strijd die daaraan verbonden kan zijn. Bij onze jongeren en bij ouderen.

Verder is er de pastorale aandacht bij het gesprek rond doop, belijdenis, huwelijk. Dan komt de levenspraktijk vanuit verschillende invalshoeken ter sprake. En uiteraard tijdens het jaarlijkse huisbezoek. Natuurlijk moet het huisbezoek vooral geestelijk van aard zijn, maar de praktijk van het leven van alledag staat daar niet buiten. Ook is er de goede mogelijkheid door middel van kerkelijke bladen, zeker ook in de plaatselijke kerkbode, aandacht te besteden aan praktische vragen rondom mediagebruik enz. En uiteraard wordt er bij gelegenheid op kerkelijke vergaderingen gesproken over ter sprake gebrachte actuele zaken. Opdat de kerk ook daarin leiding zal geven.

Ambtelijk vermaan en censuur

Onder het ambtelijk vermaan vallen wij allen iedere zondag. Gods Wet en Woord gaan over heel ons leven, over onze gedragingen, zelfs over onze gedachten. Daar ligt het begin, en ook de breedte en de diepte. Vervolgens doet zich de vraag voor

wanneer iemand in het bijzonder vermanenswaardig of zelfs censurabel geacht moet worden. Ten aanzien van de TV is er onder ons een bepaalde, soms op onderdelen wel wat verschillende, maar toch tamelijk duidelijke praktijk. De leidende gedachte in deze van kerkenraden is dat er geen enkele wezenlijke noodzaak tot TV gebruik is, en dus ook niet tot bezit ervan. Dan is bezit reeds een vorm van (openingen willen hebben naar) wereldgelijkvormigheid en dus vermanens/tuchtwaardig.

Wanneer wij letten op andere moderne media, zoals internet en dergelijke, is de zaak veel minder duidelijk. Er is een redelijke tot hoge mate van verwevenheid. En dat in meerdere opzichten. Er is in veel gevallen niet zonder meer te zeggen dat iemand internet gewoon niet nodig heeft. Maar ook ten aanzien van het medium zelf is er een hoge mate van verwevenheid. Er zijn door middel van internet vele goede, nuttige en zelfs noodzakelijke dingen te doen. Maar er is ook verkeerd, leeg en zondig gebruik van te maken. Daarom is het hebben van een open internetaansluiting zeker wel reden om pastoraal over het gebruik ervan te spreken. Opscherping is alleen maar goed, om verkeerd gebruik te voorkomen. Wanneer het bezit van (open) internetaansluiting of het gebruik ervan uiting is van, verbonden is met verwereldlijkt leven, zo stelt het rapport van onze Generale Synode van 1999, dan moet vermaand worden of zal soms zelfs censuur ter sprake moeten komen.

Ambtelijk gesprek en levenswerkelijkheid

Een kerkenraad is geen inquisitie, is niet geroepen om zonde op te sporen. Wel moet men de hele levenspraktijk ter sprake brengen, met de verantwoordelijkheden en de gevaren. Of iemand een computer heeft of internet en met welke aansluiting, mag onderwerp van gesprek zijn. Bepalen of er noodzaak toe is en of er sprake is van zondig gebruik, zal niet altijd gemakkelijk zijn. Dat moet ook niet het eerste zijn waarom het gaat in het ambtelijk gesprek. Het gaat over de vraag hoe we in het

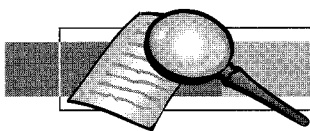
leven staan en met deze dingen omgaan. Dan zal de levenshouding wel blijken en komt de levensopenbaring vanzelf aan de orde. Is er reden tot verontrusting van ambtelijke zijde, dan moet dat eerlijk gezegd worden. Zelfs kan er reden zijn over dit onderwerp in een vervolggesprek verder te spreken.

Herderlijke zorg omvat het hele leven

Daarbij gaat het niet alleen over de gebruiker van moderne media. Er kunnen ook vragen aan de orde komen omtrent het werk van een gemeentelid. Zoals dat het geval kan zijn omtrent zondagsarbeid, zo kan dat ook het geval zijn bij werken in de medische en verzorgende sector. Daar kunnen mensen immers met moeilijke vragen omtrent abortus, euthanasie te maken krijgen. En zo kan er ook gesprek komen over het werken in de sector van computer en internet, in de wereld van de moderne media en wat daaraan verwant is. Over het aanleggen van internetaansluitingen en websites maken. Over het meewerken aan en werken bij pers, radio, enz. Er is alle reden om vanuit ambtelijke zorg en betrokkenheid met mensen mee te denken bij het bepalen van hun afwegingen en in het gaan van hun weg. Tot een zich richten naar de heilzame waarden en normen van Gods Woord mogen en moeten we elkaar voortdurend opwekken. Voor het afwijken daarvan is elkaar waarschuwen en vermanen soms noodzaak. Om zo op elkaars wezenlijk welzijn, ook in de praktijk van alledag, betrokken te zijn, is ten eerste nodig dat deze zaken ter sprake komen. Niet vanuit achterdocht, maar in verbondenheid met elkaar om in deze geseculariseerde samenleving zoveel mogelijk elkaar tot een hand en voet te zijn in het vinden van de weg. Temeer is dit vereist vanuit de ambtelijke verantwoordelijkheid die in de herderlijke zorg over de zielen gestalte krijgt. De apostel vermaant de ambtsdragers immers dat zij opzicht zullen hebben over de kudde Gods.

(wordt vervolgd)

Commissie Moderne Media

opmerkelijke oproep. Opmerkelijk in een drietal opzichten.

1. Een predikant

Predikanten zijn dienaren van het Woord. De apostel Paulus heeft gezegd dat hij niets anders wenste te weten dan Jezus Christus en Dien gekruisigd. De apostel Petrus heeft tegenover het woedende Sanhedrin getuigd van de Enige Naam onder de hemel. 'En de zaligheid is in geen Anderen; want er is ook onder de hemel geen andere Naam, Die onder de mensen gegeven is, door Welken wij moeten zalig worden' (Hand. 4:12). Keer op keer blijkt uit de Schrift dat predikanten toch vooral de roeping hebben om het Evangelie te verkondigen. Dat immers is een kracht Gods tot zaligheid voor een iegelijk die gelooft (Rom 1:16-17). In het heidense en afgodische Athene heeft Paulus gepredikt dat God 'de aardbodem rechtvaardiglijk zal richten door een Man, Dien Hij daartoe geordineerd heeft' (Hand. 17:31). We lezen ook dat de geest van Paulus ontstoken was. 'En terwijl Paulus hen te Athène verwachtte, werd zijn geest in hem ontstoken, ziende, dat de stad zo zeer afgodisch was' (Hand. 17:16). De kanttekenaar merkt bij het woordje "ontstoken" op: 'met gramscap of ijver tegen de grote afgoderij aldaar gepleegd'. Ds. Vreekamp wil het heidendom in ere herstellen. Hij vindt het zelfs een *historisch moment* dat enkele weken geleden in Denemarken het heidendom officieel werd erkend. Welke diepe gedachten dr. H. Vreekamp ook bij zijn boek en pleidooi kan hebben, het lijkt mij duidelijk dat hij hier zijn roeping als dienaar van het Woord niet verstaat.

2. Rond de kerstdagen

De kennis van de grote Christelijke heilsfeiten is niet dik gezaaid in onze Nederlandse samenleving. Er zijn onderzoeksresultaten die erop wijzen dat 70% van de Nederlanders niet goed weet wat kerst eigenlijk inhoudt. Met de kennis van Pasen en Pinksteren is het nog veel treuriger gesteld. Wat is het daarom belangrijk dat we op allerlei manieren proberen onze onkerkelijke en geseculariseerde medemensen de inhoud van de kerstboodschap duidelijk te maken. Het deputaatschap voor de Evangelisatie heeft mooie en eenvoudige folders waarin de kern van het Kerstevangelie duidelijk en eenvoudige

Heidendom verdient eerherstel

Heidendom

Ruim 54 jaar geleden vielen de Germaanse horden van nazi-Duitsland ons land binnen. De Tweede Wereldoorlog is voor ons land op 10 mei 1940 begonnen. Getooid met tekens die herinneren aan het Germaanse heidendom schoten de Duitse troepen op alles wat zich tegen de opmars verzette. Het heidendom legde vijf bange en lange jaren beslag op ons land.

Inmiddels dringt ook vandaag de dag het heidendom steeds verder op. In de muziek, het amusement, de showbusiness en op allerlei andere manieren dringen heidense invloeden de maatschappij binnen. Ook schijnen er bijzondere samenkomsten van heidenen te zijn. Heksen, occultisme, godenverering, natuurverering, etc. zijn allemaal verschijnselen van het oprukkend heidendom. Ook horoscopen, waarzeggerij, etc kunnen we zonder meer onder de noemer brengen van het oprukkende heidendom in onze post-christelijke samenleving. We kunnen er over klagen, we zien het rondom ons heen gebeuren, het is een droevige realiteit. De rauwe kreten en de felle aanvallen op het Christendom van de filosoof met de hamer, F.W. Nietzsche (1844-1900), krijgen hoe langer hoe meer de westerse samenleving in zijn greep. Het proces van secularisatie is in volle gang. Sommigen geloven niet meer in God. Anderen maakt het niet uit of God bestaat. Weer anderen wenden zich tot het heidendom. Er is in ieder geval een hernieuwde aandacht voor het heidendom. In een huis-aan-huis blad las ik een artikel met als vette kop: *Heidendom verdient eerherstel*.

Verdedigers

Nu zijn er lieden die het heidendom verdedigen. Er zijn atheïsten die helemaal niets van goden en godsdienst willen weten. Daarover gaat het hier echter niet. Heidenen willen terug naar Wodan, Donar, Fro, Loki, ger-

manendom, runnen, edda's etc. Men wil terug naar de godsdienst van de mensen die rond het begin van de jaartelling in ons land leefden. Wie propageert deze terugkeer naar het heidendom? Er is een vereniging in ons land voor heidendom. Deze vereniging stelt onder meer het volgende: 'Het Germaanse heidendom beïnvloedt de manier waarop wij in het leven staan. Onze normen en waarden wijken daardoor, op sommige punten, nogal af van de christelijk-humanistische normen en waarden. Om een voorbeeld te geven; het christelijke begrip "zonde" is ons volkomen vreemd'. Deze club zal de toenemende aandacht voor het heidendom in onze samenleving natuurlijk toejuichen. Er zijn echter ook anderen die eerherstel voor het heidendom bepleiten. Personen waar je dat bepaald niet van zou verwachten. Het heidendom verdient eerherstel. Wat is er aan de hand?

Oproep

In een huis aan huis blad voor de burgerlijke gemeente van Amersfoort stond, vlak voor de kerstdagen, een oproep dat het 'heidendom eerherstel verdient'. Vanwaar deze oproep? Van de Nederlandse vereniging voor hekserij? Van de verenigende heidenen in ons land? Van de vereniging voor toverij? Nee, een predikant is aan het woord. 'In zijn boek *Zwijgen bij volle maan* pleit dr. Henk Vreekamp (predikant in de Nederlandse Hervormde kerk) voor een hernieuwde aandacht voor het heidendom. Dat is naar zijn mening niet alleen wenselijk maar zelfs absoluut noodzakelijk, omdat het de grond is van onze identiteit. Hij vindt dat de kerk bij het eerherstel een belangrijke rol moet spelen' (in *De Stad Amersfoort*, dd 22 december 2003, Huis aan huis blad voor Amersfoort in gesprek met ds. H. Vreekamp). Rond de dagen van kerst deed deze predikant een dergelijke oproep uitgaan. Eerherstel voor het heidendom! Gewis een

dig wordt aangegeven. In Amersfoort hebben we rond de kerstdagen die folders ook verspreid. Het is de opdracht van de christelijke gemeente om een zoutend zout en een lichtend licht te zijn. De kerk moet de heilsboodschap doorgeven aan mensen. Wat onbegrijpelijk dat er dan een predikant rond deze dagen over eerherstel voor het heidendom begint. Dr. Vreekamp 'vindt dat de kerk bij het eerherstel een belangrijke rol moet spelen'. Dat lijkt mij nu juist niet de taak van de kerk. Laten we vooral onbelemmerd en vrijuit het Evangelie brengen. Dat heeft de wereld nodig. Daarvoor heeft Paulus zich in de grote heidense steden van het Romeinse rijk beslist niet geschaamd. Het is erg als de kerk vandaag de dag het Evangelie van Gods reddende genade niet zou bekend maken.

3. Een huis-aan-huis blad

Dr. H. Vreekamp (predikant) mocht rond de kerstdagen enkele woorden zeggen in een huis-aan-huis blad. Zulke bladen hebben een groot bereik; ook bij vele eenvoudige mensen. Soms willen dergelijke bladen rond de kerstdagen nog wel eens iets laten horen van de godsdienst, het christelijke geloof en de kerk. De redacties en de lezers van dergelijke bladen vinden dat rond dergelijke dagen kennelijk nog de moeite waard om daarover iets te schrijven. Een gelegen moment om dan ook iets positiefs en uitnodigends over het christelijk geloof te zeggen. In ieder geval komt een dergelijk blad bij duizenden mensen in de bus. De ruim 100.000 inwoners van Amersfoort krijgen het allemaal. Wat is het dan belangrijk dat onze gesecculariseerde medemens iets wezenlijks hoort. Dat een asielzoeker die zo'n blaadje leest, hoort van de enige Zaligmaker. Dat een ziek mens in het Lichtenberg-ziekenhuis hoort van de enige Medicijnmeester. Dat een zwerver in de binnenstad weet dat er ook voor hem in de stal van Bethlehem nog doen aan is. Dat een volslagen godloze samenleving helder en duidelijk hoort van gelukkige en behouden mensen omdat hun Koning hen opraapte uit de modder van de zonde en de ongerechtigheid. Die boodschap heeft een verloren wereld brood- en broodnodig. Die boodschap moet en mag de kerk brengen. Tijdig en ontijdig. Door

goed gerucht en kwaad gerucht. Aan Joden en heidenen. Voortdurend en steeds opnieuw. Eenvoudig en klemmend. Het Woord is het zaad der wedergeboorte. De Heere zal er mee doen wat Hem behaagt. De Heere zou een enkel goed woord over kerstfeest en het Kind van de kribbe kunnen gebruiken om de uitverkorenen toe te brengen. Ook in het door en door goddeloze Korinthe had de Heere veel volk! Wat onbegrijpelijk dat ds. Vreekamp in zo'n blad begint over eerherstel voor het heidendom. Dat begrijpt een volstrekt gesecculariseerde Nederlander echt niet. Hij heeft een mogelijkheid om van zijn Zender te getuigen laten liggen. Aangrijpende gedachte. De Schrift waarschuwt daar dacht ik ernstig tegen.

Roeping

Het boek van Dr. Vreekamp *Zwijgen bij volle maan* heb ik niet gelezen. Ongetwijfeld zal daarin een diepgravende motivering staan waarom hij het heidendom in ere wil herstellen. In allerlei vakbladen zal het boek ook wel worden besproken. En allicht dat theologen er met elkaar over van mening zullen verschillen. Die ruimte moet er vanzelf zijn. Maar in een huis-aan-huis blad (ik neem toch aan dat het interview met instemming van dr. Vreekamp is geplaatst) moeten we dit soort dingen niet zeggen. De mensen weten toch al zo weinig van de Bijbel en het christendom. Daarom moeten we juist de gelegenheden die er nog zijn, aangrijpen om in een juiste en positieve zin over de

Bijbel en de kerk te spreken. Laten we daarbij eenvoudig zijn. Laten we wijzen op de twee wegen. Laten we wijzen op de algehele zondigheid van het mensdom voor God. En laten we vooral ook wijzen op de gekomen Middelaar Gods en der mensen. Dat is de boodschap die de wereld nodig heeft. Dat is de boodschap die van de kerk verwacht mag worden. En dat is iets anders dan eerherstel voor het heidendom. Laten we echter ook met deze dingen inkeren tot onszelf. Hoeveel mensen in uw omgeving, die van God noch gebod weten, heeft u de laatste maand iets verteld van de enige hoop voor gevallen mensen? Kunnen we de kern van de bijbelse boodschap eenvoudig en duidelijk aan onze ongelovige burens uitleggen? Weten ze op mijn werk dat ik zondags twee keer naar de kerk ben geweest om daar de blijde boodschap (Evangelie!) te horen? En strookt ook onze levenswandel met onze belijdenis? De wereld ziet soms heel scherp. Daarom is het belangrijk dat leer en leven samen gaan. We leven in een bezeten wereld. Toch had Petrus een boodschap voor de mensen die hij tegenkwam. En vanuit die drang vermaant hij ook. 'Maar heiligt God, den Heere, in uw harten; en zijt altijd bereid tot verantwoording aan een iegelijk, die u rekenschap afeist van de hoop, die in u is, met zachtmoedigheid en vreze' (1 Petr. 3:15). Dat is evangelisatie die een verloren wereld nodig heeft!

Amersfoort,

ds. W. Visscher.

Abraham Capadose (1795-1874)

Een Israëliet zonder bedrog

(slot)

Tweede huwelijk

Na in september 1837 naar het vaderland te zijn teruggekeerd, ging Capadose op 7 februari 1839 een tweede huwelijk aan en wel met Hendrika Jacoba Abrahams. Zij werd een echte moeder voor de kinderen. Dit huwelijk werd door dominee Sécretan in de Waalse kerk te Den Haag bevestigd. Een zware slag trof nog het gezin toen de oudste zoon Hendrik op ruim twaalfjarige leeftijd 'in volle overgave des geloofs' overleed. Over hem schreef

zijn vader het boekje *Het sterfbed van een twaalfjarig kind*. Behalve genoemde persoonlijke getuigenissen schreef Capadose in zijn Haagse tijd onder andere nog zijn meest omvangrijke theologische werk *Jehovah-Jesus of de wolke der getuigen* in drie delen. Dit werk, mede gericht tegen de opkomende Schriftkritiek, ontving in de kring van zijn geestverwanten veel waardering.

In Capadose leefde Bilderdijs geest onverzwakt door tot aan zijn dood. Diens principes is hij onveranderd

trouw gebleven. Nog slechts korte tijd na zijn bekering had hij aan De Clercq geschreven: 'Ik kan er niet langer aan twijfelen dat de Voorzienigheid een nieuwe familie scheidt, en wij, beste vriend, hebben het geluk om er leden van te zijn, terwijl waarheidsliefde en dankbaarheid vereischen om in den grooten man (Bilderdijk) diengene te erkennen, die door Gods goedheid de eerste was om een vonk te doen schitteren in dien donkeren nacht dien men de 19^e eeuw noemt.' Dit betekent niet dat de discipel onvoorwaardelijk alles in zijn meester in diens strijd voor "troon en altaar" goedkeurt. 'God beware er mij voor; neen, ik wil zelfs bekennen dat het vlammen zwaard dat de hand van B(ilderdijk) met dezelfde kracht hanteert als het genie de koorden van zijn lier doet trillen, mij vaak tegen de borst stuit en mij onlustgevoelens geeft.' Nooit hoopte hij echter te vergeten hetgeen hij aan Bilderdijk te danken had gehad.

Levensende en invloed

In weerwil van een zwakke gezondheid en een veelbewogen levensloop heeft Capadose toch nog de leeftijd van bijna tachtig jaar mogen bereiken. Op zijn sterfbed werd hij tengevolge van lichamszwakte door zware benauwdheden gekweld, maar behield hij toch zijn helderheid van geest. Tijdens een helder ogenblik verzocht hij zijn bezoekers nog Psalm 42:1: 't Hijgend hert der jacht ontkomen' te zingen en het bekende lied: 'Amen! Jezus Christus, amen!' Dit laatste vers werd ook nog bij zijn graf gezongen. Zijn vrouw heeft hem nog zeventien jaar overleefd.

'Capadose had noch Da Costa's gaven, noch zijn roem,' schreef Allard Pierson, 'maar voor het minst evenveel invloed en, bedriegt mijn geheugen mij niet, dieper vat op menschenharten.' Deze uit de Réveilkringen afkomstige schrijver meent 'bij Capadose groter "innigheid" aan te treffen dan bij andere, schitterender vertegenwoordigers van het Réveil.' En Gewin besluit zijn beschrijving van Capadose met de volgende omschrijving van diens persoonlijkheid: 'Hij moge fanatisch zijn geweest, bekrompen misschien, korzelig soms, - de sterkste indruk die ons bleef na zijn omvangrijke correspondentie te hebben door-

werkt, is die van bijzondere recht-schapenheid: een Israëliet in welken geen bedrog was.'

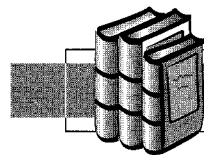
Hiermee zijn we aan het eind van onze bespreking gekomen van twee belangrijke vertegenwoordigers van het Réveil, namelijk van de beide christenjoden Isaïc da Costa en Abraham Capadose. Bij het Réveil heeft onmiskenbaar de waarheidsvraag centraal gestaan. De Romeinse stadhouder Pilatus deed deze vraag met een schouderophalen af. Maar een oprecht man als Willem de Clercq, een nauwe boezemvriend van zowel Da Costa als Capadose, kon zich hier niet zo gemakkelijk van afmaken. In zijn hart klom de klemmende vraag wel eens op: 'Zouden nu al die andere mensen zich vergissen en zou *jij alleen* de waarheid in pacht hebben?' Deze vraag liet zich inzonderheid gelden toen Da Costa en Capadose na hun overgang tot het Christendom zoveel publieke agitatie verwekten met hun protest tegen de geest des tijds. Stel nu eens, zo vroeg Da Clercq zich af,

'dat zoovele lieve en fatsoenlijke menschen ongelijk hadden en alleen een paar gewezen Joodjes uit Amsterdam het weten zouden.'

Misschien klimt die vraag, geachte lezer, ook wel eens op in uw hart als u met de waarheidsvraag wordt geconfronteerd. Willem de Clercq, het geweten van het Réveil, werd bij het stellen van bedoelde vraag aan het subtiele zelfbedrog van de menselijke eigengerechtigheid ontdekt. Het geldt hier een algemeen-menselijke neiging van ons hart om het, ten koste van de waarheid, met 'zoovele lieve en fatsoenlijke menschen' op een akkoordje te willen gooien. De beide christenjoden Isaïc da Costa en Abraham Capadose hebben zich echter met hun principiële beginselverklaring in hun strijd tegen de tijdgeest hier niet aan schuldig gemaakt. Deze zaak vormt tevens het doorslaggevend bewijs van de genade Gods die in hen was verheerlijkt.

Barneveld,

W. van der Zwaag.

Boekennieuws

Twee werelden, één gemeente, over doven en slechthorenden binnen de kerkelijke gemeente. Brochure, 38 blz. De Vluchtheuvel, (tel. 0348-489990) prijs: € 3.50

In deze brochure, die tot stand gekomen is in samenwerking met de Stichting Dovenzorg van onze gemeenten, wordt aandacht besteed aan de verschillende facetten met betrekking tot de wereld van doven, slechthorenden en horenden. De bijbelse opdracht om elkaar tot een hand en een voet te zijn, moeten we in het contact met doven wel heel letterlijk opvatten. Immers, het contact met doven verloopt optimaal, als we met hen communiceren via gebaren. Gelukkig is er een groeiende belangstelling voor het aanleren van gebaren, om zodoende de dove niet in z'n isolement te laten.

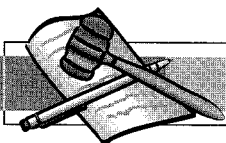
Deze brochure wil kerkenraden en gemeenteleden opwekken om doven niet aan hun lot over te laten. De drie dovenpastores, enkele bestuursleden van Dovenzorg, enkele doven en een

gespecialiseerd maatschappelijk werkende van De Vluchtheuvel schrijven resp. over doof zijn in bijbels licht, pastoraat aan doven en slechthorenden, omgaan met doven in de gemeente, over ouders van dove kinderen, dovendiensten, doven en slechthorenden in de horende wereld en over de psychosociale hulpverlening aan doven en slechthorenden.

We zijn ervan overtuigd dat deze brochure een waardevolle bijdrage kan leveren om de doven in de gemeente te integreren. Inmiddels hebben al verschillende kerkenraden voor heel de kerkenraad een brochure besteld. Ook gemeenteleden en verenigingen die op enigerlei wijze te maken hebben met doven of slechthorenden, vinden in deze brochure aanzetten om de contacten te optimaliseren. We hopen dat deze aanbeveling niet aan dovenmansoren gedaan is.

Capelle aan den IJssel,

B. Agteresch.

Kerknieuws

Beroepen:

te Benthuisen:
ds. M. Karens te Werkendam;
te Ridderkerk-Slikkerveer:
ds. P. Mulder te Dordrecht.

KERKELIJK JAARBOEK

Vrouwenvereniging Damescontact te Krimpen a/d IJssel

Nieuwe secretaresse:
Mevr. J. Brandemann-Tiggeloven
Allegro 33, 2925 BA, Krimpen a/d IJssel
tel. 0180-524726 (blz. 201)

Meegedeeld wordt dat de preekbeurten van ds. H. Hofman jr. en ds. J. Spaans tijdens hun verblijf in Nederland inmiddels al zijn geregeld.

OPHEFFING AFDELING WEMELDINGE

In januari 2001 is Wemeldinge een afdeling van Kapelle-Biezelinge geworden. De hulpdiensten die al vanaf 1999 plaatsvonden omdat er geen ouderling meer was, zijn toen vanuit onze gemeente -met de hulp van andere classisgemeenten- voortgezet. De enige overgebleven diaken van Wemeldinge legde in 2002 zijn ambt neer. Ondanks verschillende pogingen om een ambtsdrager te verkiezen, is er niemand geweest die vrijmoedigheid had het ambt te aanvaarden. Gezien ook het feit dat het ledental van de afdeling steeds verder afneemt, is er voor de toekomst geen zicht op om opnieuw een kerkenraad te vormen. Deze redenen waren voor de kerkenraad

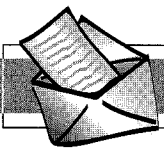
van Kapelle-Biezelinge aanleiding om zich tot de classis te wenden met het verzoek om de afdeling Wemeldinge op te heffen. Op maandag 12 januari jl. is de classis Goes in vergadering bijeen geweest. Na bespreking heeft de classis dit verzoek overgenomen. Dit houdt in dat de afdeling Wemeldinge per D.V. 31 maart 2004 wordt gesloten. Zeker voor de leden van de afdeling zal dit ingrijpende besluit gevoelens van weemoed en verdriet geven. Gezien de ontstane situatie was er echter geen andere weg meer. De Heere geve in alles achter Hem aan te mogen komen. Zijn Woord -op andere plaatsen bediend- blijft! En temidden van alles wat verandert, is er een volk op aarde dat weten mag:

*Gij evenwel, Gij blijft Dezelfd' o HEER';
Gij zijt vanouds mijn Toeverlaat, mijn Koning.*

(Psalm 74:12)

Namens de kerkenraad van Kapelle-Biezelinge,

S. Maljaars, scriba

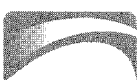

Berichten

ZANGAVOND ROTTERDAM

D.V. 14 februari 2004 wordt in Rotterdam een zangavond georganiseerd. Zing mee en steun de Marakwet bevolking in West Kenya! De avond begint om 19.30 uur in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente Rotterdam-Zuid, Mijnsheerenplein 9. Spreker, ds. G. Clements.

Medewerking verlenen: Gem. Koor Jeduthun uit Rotterdam-Zuid en het jeugdkoor van de Geref. Gemeente Vlaardingen. Collecte voor het project "Veilig drinkwater voor de Marakwets".

De Vluchtheuvel

Landelijk bureau

Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
tel. (0348) 48 99 90

Vertrouwde en vertrouwelijke psychosociale hulpverlening.

Voor vragen kunt u iedere werkdag tussen 10.00 en 12.00 uur bellen naar het spreekuur voor aanmelding en advies

0348-489999

Let op! Alle hulpvragen van jongeren en met betrekking tot jongeren (en kinderen) tot en met 17 jaar:

033-475 33 00

Iedere werkdag tussen 08.30 en 17.00 uur 'Help de Vluchtheuvel helpen!' Wordt donateur, voor meer informatie hierover kunt u ons bereiken op tel. 0113-213098 of stort uw gift op bankrek. nr.: 1125.06399

ZANGAVOND IN VEENENDAAL

Op D.V. 7 februari 2004 zal er een zangavond worden gehouden in de Adventkerk, Vijftien Morgen 51 in Veenendaal. Aanvang 19.30

uur. Medewerking verlenen: Mannenkoor "Rehoboth" uit Geldermalsen. Gemengd koor "Met hart en stem". De opening zal verzorgd worden door ds. C. Sonneveld. Er zal een collecte worden gehouden ter bestrijding van de onkosten.

DISTRICTSAVOND +16, DISTRICT NOORD-OOST

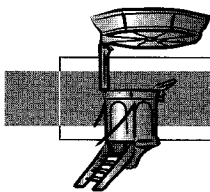
Op D.V. zaterdag 7 februari hopen we weer een districtsavond te houden in Drachten. Het programma begint om 19.45 uur in de kerk van de Geref. Gemeente van Drachten, De Singel 42. Ds. G. Hoogerland hoopt een inleiding te houden over het onderwerp "Rentmeester, of liever eigen baas?". We willen jullie van harte uitnodigen om ook weer te komen!

REGIONALE JONGERENAVOND DISTRICT GOUDA +16

D.V. 14 februari hoopt District Gouda weer een jongerenavond te organiseren. Het thema is 'Jij en de ander: omgang, huwelijk en seksualiteit.' Dhr. Eikelboom zal een inleiding houden. Na de pauze is er voldoende gelegenheid vragen te stellen. Er zal een forum zijn waaraan voorzitters en JV-leden deel zullen nemen. De avond zal gehouden worden in de kerk van de Geref. Gemeente aan de Ronsseweg 1-3 te Gouda. We beginnen om 19.45 uur.

VERZORGENDE BEROEPEN DE BEVERLANDEN

Onze 4e contactavond van dit seizoen zal gehouden worden op D.V. dinsdag 3 februari. Dhr. L. Nijssse hoopt een inleiding te verzorgen met als onderwerp 'Geloofsbeleving in de psychiatrie'. Aanvang 19.45 uur in de Sionkerk (ingang Gr. Adolfstraat) te Goes. Een ieder is van harte welkom.

Predikbeurten

ZONDAG 1 FEBRUARI 2004

Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. v/d Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord (Melkweg 16) 10.00 en 16.30 uur ds. Boogaard; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Kleppe; Bodegraven 10.00 uur (H.D.) ds. Bac en 19.00 uur ds. Clements; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur leesdienst; De Valk-

Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Deventer 19.00 uur ds. Meeuse; Dirksland 15.00 uur ds. Brugge; Doetinchem 18.30 uur ds. Tuinier; Dordrecht 10.00 uur ds. P. Mulder en 17.00 uur (H.D.) ds. W.J. Karels; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 14.30 uur ds. L. Blok; Enschede 10.00 uur ds. J. Karels; Enter 15.00 uur ds. Schreuder; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 15.30 uur ds. H. Hofman jr.; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds.

Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Haarlem 15.30 uur stud. Van Manen; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. P. Mulder; Hendrik-Ido-Ambacht 19.00 uur ds. H. Hofman jr.; Hoogvliet 16.30 uur ds. Baaijens; Houten 11.00 en 16.30 uur ds. Van der Net; Kampen 19.00 uur ds. Schot; Kapelle-Biezeling 9.30 en 14.00 uur leesdienst en 18.00 uur ds. De Jongste; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur stud. Bakker; Krabbendijke 9.30 uur (H.D.) en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 16.00 uur stud. Beens; Leerdam 15.00 uur ds. Van Eckveld; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur stud. Terlouw; Lelystad 19.00 uur ds. Vreugdenhil; Lisse 19.00 uur stud. Terlouw; Marknesse 19.00 uur stud. De Heer; Meeuwen 14.30 uur ds. Melis; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. C. Harinck; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Middelburg-Centrum 18.30 uur ds. Tanis; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Moerkapelle 9.30 uur ds. Paul en 15.30 uur (doventolk) ds. W. Harinck; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. De Wit; Nieuwdorp 14.30 uur ds. Van Gelder; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. Schot; Oostburg 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Oosterend-Textel 10.00 en 18.00 uur ds. Van Dijk; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur stud. De Heer; Poederoyen 14.30 uur ds. M. Karens; Puttershoek 14.30 uur ds. Van Krimpen; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 14.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur (H.A.) ds. Mol en 15.00 uur ds. Van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. Paul; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. Moerkerken en 19.00 uur ds. Silfhout; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Silfhout; Scherpenisse 9.30 en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur ds. Zippro; Soest 19.00 uur ds. Visscher; Spijkenisse 10.00 uur ds. Baaijens; Stad a/h Haringvliet 10.00 uur (H.A.) en 18.00 uur ds. Gunst; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur stud. Beens; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 uur ds. De Jongste en 18.30 uur leesdienst en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Sonneveld; Vlaardingen 15.30 uur ds. P. Mulder; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 uur (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 14.30 uur ds. Neele; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Verweij; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur lees-

dienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Zoetermeer 19.00 uur ds. Driessen; Zwijndrecht 14.30 uur ds. W.J. Karels.

DINSDAG 3 FEBRUARI 2004

Amersfoort 19.30 uur ds. Visscher (bijbellezing); Dirksland 19.30 uur ds. Neele; Hellevoetsluis 19.30 uur ds. Brugge; Moerkapelle 19.30 uur ds. Hakvoort; Naaldwijk 19.45 uur ds. Mondria; Opperdoes 19.30 uur stud. De Heer; Oud Beijerland 19.30 uur ds. Van Krimpen (bijbellezing); Rilland-Bath 19.30 uur ds. H. Hofman jr.

WOENSDAG 4 FEBRUARI 2004

Brakel 19.30 uur ds. M. Karens; Gorinchem 19.30 uur ds. Gunst; Hoogeveen 19.30 uur ds. Hoogerland; Leerdam 19.30 uur ds. Silfhout; Middelburg-Centrum 19.30 uur ds. Van Krimpen; Middelharnis 19.30 uur ds. P. Mulder; Nunspeet 19.30 uur ds. Schot (bijbellezing); Oostvoorne 19.30 uur ds. Van der Net; Poederoyen 19.30 uur stud. Beens; Poortvliet 19.30 uur ds. Verweij; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. Van Dieren; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur stud. Van Manen; Soest 19.30 uur ds. Meeuse; Veen 19.30 uur ds. Melis (bijbellezing); Vlaardingen 19.30 uur ds. Sonneveld; Waardenburg 19.30 uur ds. G. Pater (voor de zending); Zaandam 19.30 uur ds. Kleppe.

DONDERDAG 5 FEBRUARI 2004

Amsterdam-Noord (Melkweg 16) 19.30 uur ds. L. Blok; Bodegraven 19.30 uur ds. Schreuder; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. Mondria; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. W.J. Karels; Krimpen a/d IJssel 19.30 uur ds. Moens; Mijdrecht 19.30 uur stud. Terlouw; Puttershoek 19.30 uur ds. Schipper; Rotterdam-IJssel-

monde 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-Zuid 19.45 uur ds. F. Mulder.

VRIJDAG 6 FEBRUARI 2004

Kapelle-Biezeling 14.00 uur ds. Tanis (huw. bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar. Diensten zondag 10.00 uur evangelist G. Baan en 17.00 uur leesdienst.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Diensten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur. Bijbelstudie iedere dinsdag om 19.15 uur en 20.30 uur.

U bent hartelijk welkom in onze evangelisatiepost van dinsdag t/m zaterdag tussen 10.00 tot 16.00 uur!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur evangelist H.J. van den Boogaart.

U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel van dinsdag-zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

**EENVOUD,
NATUURLIJK**

KROON
NATUURSTEEN

VLOEREN - TRAPPEN - GEVELS
Energieweg 8c • 4231 DJ Meerkerk
Tel. +31(0)183-354225 • Fax +31(0)183-354375
www.kroonnatuursteen.nl • email: info@kroonnatuursteen.nl
openingsdagen showroom: di-vr: 09.30-17.00 uur, za 09.30-15.00 uur

VAN GELDER
electronica
SPEELTOEGE

Geluid zoals het hoort!

Professionele geluidsinstallaties
Professionele cd producties
Ringleiding/Inbelsystemen

internet: www.vangelderelektronica.nl
email: vge@vangelderelektronica.nl
tel: 0592 415 509

Begrafenis Verzorging Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

Harkes
Begrafenissen

Berkenbroek 7
2811 NZ Reeuwijk
tel. 0182 - 30 04 23

Dag en nacht bereikbaar

*Wij verzorgen
alleen begrafenissen*

Slechte akoestiek in uw kerk?

Griffioen Akoestische Systemen zorgen gegarandeerd voor een uitstekende akoestiek met galm in elke kerk. Hierdoor wordt de gemeentezang voller en sprankelender en het orgel krijgt meer draagkracht en breedte! Ook onder galerijen worden de akoestische omstandigheden drastisch verbeterd.

Bouwkundige voorzieningen overbodig. Geen invloed op het directe geluid van uw geluidsinstallatie

Voor vrijblijvende informatie:

Griffioen

AKOESTISCHE SYSTEMEN

Staphorst,
Tel. 0511-444413, Fax 444108.

Leerling Verpleegk. zoekt woonruimte in Den Haag of omg.
Tel. 06-10211080 of 078-6820166

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 482614 - Fax (0187) 484520

Collectebonnen machinaal tellen?

vraag demo en/of referentie

0548-515415

Uitgesneden teksten div. modellen
G. v.d. Dikkenberg, Munnikenweg 11,
3905 MD Veenendaal, tel. 0318-540252

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het fotoboek met vele voorbeelden.

Grafgedenktekens
Zandee & de Kuijper

Goes: Ronde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

RST

Zorgverleners

KRAAMZORG

THUIZORG

RST Zorgverleners.
600 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg, wijkzorg, gespecialiseerde verzorging, verpleging, (huishoudelijke) verzorging: 0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener! Reageer op: 0342 - 40 54 65 of info@rstzorg.nl.

Identiteit
Kwaliteit!

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzealaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Woonruimte te huur gevr i.v.m.
huw. omg Ede/Wag/V'daal.
Tel 0118-581827

Te huur:

ZEELAND/SCHOUWEN
6/8 pers. vak. bungalow, rustig gelegen. Bel ons voor de mogelijkheden, of kijk op
www.karensrecreatie.nl
(Bezet week 28 t/m 32)
tel. 0488-442031

KLASSE MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels
is hoofddealer van:

Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn

**Stolk
Orgels**
tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingsstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

**CHR. BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR**

Regentesselaan 43 Tel.: (0318) 52 66 41
3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04

Boeder Scherpenzeel

AMBTSKLEDING

Kostuums: 2 en 3 delig zwart - grijs - e.a.
Preekjassen ~ Jacquets ~ Pantalons
Streepjassen ~ Overhemden ~
Stropdassen ~ Sokken ~ Overjassen
Hoeden ~ Schoenen

Winkel:

Dorpsstraat 229, 3925 KC Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 / 033-2778068

Op afspraak - service aan huis

Te huur ruime vakantiewoning
in Zuid-Alberta, Canada,
omgeving van Lethbridge.
Prachtig gelegen, uitzicht op rivier,
prairie en Rocky Mountains,
dichtbij dorp en kerken.
Voor inlichtingen 00-1403-553-4023.
Hollands sprekend.

De volgende 7 cassettes bieden wij u
t.b.v. de zending te koop aan:

Ds. B.J. van Boven Exodus 17:1-7
Ds. J.J. van Ekeveld Rom. 8:32
Ds. G. Hoogerland Lukas 13:11-13
Ds. P. Mulder Efeze 1:17-19
Ds. A. Schreuder Jesaja 44:3-5
Ds. D.W. Tuinier Hand. 8:39b
Ds. J.W. Verwey Numeri 25:1-5

De cassettes zijn helder en duidelijk opgenomen. De prijs is slechts € 23,-
Geen Portokosten.

Inl. I. Bos, Leusbroekerweg 15, 3832
BG Leusden. Tel. en Fax nummer:
033-2862261 Dagelijks van 8-22 uur.
Bgg. 06-28378488.

De Verrassing

Rust en ruimte,
vakantie
in eigen sfeer

Nog diverse mogelijkheden
voor de voorjaarsvakantie.
Reserveer nu via 0222 31 83 91

Texel

Met familie of vrienden tijdens
uw jubileum samen er even tussenruit.

Brochure of meer informatie? Bel 0222 31 83 91

Stichting Schuilplaats

zoekt voor vervanging en uitbreiding

Maatschappelijk werker m/v voor 32 uur per week

Ons enthousiaste team in Sliedrecht en Rikkerkerk heeft versterking nodig. Dit in de vorm van een maatschappelijk werker met relevante HBO-opleiding en enige werkervaring. Van de nieuwe collega wordt verwacht dat hij/zij lid is van één van de reformatorische kerken en wil werken vanuit een overtuigend christelijke identiteit.

- Wellicht mogelijkheid tot 36 uur in de toekomst
- Salariëring conform CAO Welzijn
- Standplaats is Sliedrecht én Ridderkerk
- Informatie kunt u inwinnen via de heer P.M.G.P. Bos, hoofd maatschappelijk werk
- Wij geven de voorkeur aan een man, dit in verband met de samenstelling van het team

Kandidaten worden opgeroepen te reageren middels een CV met begeleidend schrijven. Graag voor uiterlijk DV 12 februari 2004. Dit schrijven kan gericht worden aan het bestuur van de stichting.

Kandidaten die worden uitgenodigd krijgen twee gesprekken, het ene met een aantal werkers en het andere met bestuursleden. Indien u inlichtingen wenst te ontvangen over bovenstaande, kunt u contact opnemen met de hierboven genoemde functionaris.

Postbus 7
3900 AA Veenendaal
Tel. (0318) 526123
Fax: (0318) 553477

Stichting Schuilplaats

is een landelijk werkende organisatie met als kerntaak: maatschappelijk werk. Dit zowel vanuit het hoofdkantoor te Veenendaal, als in projecten voor Diaconaal Maatschappelijk Werk te Ridderkerk, Sliedrecht en Woudenberg. De cliënten van Stichting Schuilplaats komen met uiteenlopende problematieken tot ons, waarbij er in een zeer groot deel sprake is van relatieproblemen. Maar ook andere categorieën komen voor, waaronder opvoedings- of psychische problemen. Daarnaast is Stichting Schuilplaats oprichter van vele plaatselijke projecten in de Vrijwillige Terminale Thuiszorg. Ze werkt daarin nu zeer nauw samen met de NPV, waarmee we het kantoorpand in Veenendaal delen. Stichting Schuilplaats heeft op elke werkdag spreekuur van 8.30 tot 10.00 uur en is 24 uur per dag bereikbaar via een groep SOS-artsen. Elk kwartaal publiceert Stichting Schuilplaats haar periodiek Schuilplaats Nieuws, dat al onze donateurs gratis ontvangen. Tevens participeert Stichting Schuilplaats actief in diverse overlegvormen en streeft de stichting naar samenwerking met andere organisaties.

Stichting Schuilplaats. Van Levensbelang

Ameland/Terschelling of Bakkeveen (in de Fr. Wouden centr. N. Nederl)
t.h. keurige chalets/stacaravans, alle comfort! Huur niet duur! 0512-516096. Bezoek onze site www.vdsluiscaravanverhuur.nl
Reserveer nu alvast!

Calvin Christian School, Alberta, Canada

Er is blijdschap:

Ds. Sonneveld nam het beroep aan naar de gemeente Lethbridge. Een leerkracht uit Nederland kon benoemd worden.

Maar...

Nog steeds hebben we dringend behoefte aan

bevoegde leerkrachten (bo/vo)

Voor meer informatie:

Dhr. J.P. de Wilde, tel. 0182-613257

Dhr. W. Grisnich, directeur, tel. 001 403 320 1650

(tussen 16.00 uur en 06.30 uur, ned. tijd)
e-mail: wgrisnich@ccschool.ca

begravenisverzorging T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

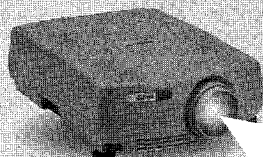
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

- *Nederland en de geestelijke nood van onze naaste*
- *Het werk van onze evangelisten*
- *Noodzaak van evangelisatie*

Voorlichter C.W. van Haften: 0341-253588

DIA-PRESENTATIE EVANGELISATIEWERK

DEPUTAATSCHAP EVANGELISATIE
GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Begravenisverzorging I. Janssen

Begravenissen in
Zuid-Beveland en het eiland Tholen.

De mogelijkheid om thuis op te baren.
Regelmatig overleg om de begravenissen
voor te bereiden.

Wij verzorgen geen crematies

**Dag en nacht bereikbaar op:
0113-38 12 14**

Rijksweg 2, 4416 AZ Kruijningen
Mobiel 06 - 53 23 73 20

**Te huur in Zuna bij Rijssen
Luxe Vac. bungalows v.a.g.v.**
o.a. eigen wasmachine en magnetron.
Prachtige omgeving voor de fiets en wandeltochten! en dicht bij viswater.
55+ extra korting buiten schoolvakantie. Bel voor gratis folder. Of kijk op www.christelijkevakantiesite.nl
Vak. oord. Holsappel.
Tel/fax 0548-512790

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ Horssen bv

DORPSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Begravenisverzorging Kina

Begravenissen in Capelle a/d IJssel
e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12.
Wij verzorgen geen crematies.